
Ekspansja uczenia się we współczesnym świecie. Co z nauczaniem?

Współczesne tendencje w kształceniu
Toruń, 2009

Bogusława D. Gołębnik

Zmieniający się świat

- radykalny charakter zmiany obejmujący główne obszary i wymiary życia (jednostkowego i zbiorowego)
- „dobra” (internacjonalizacja ekonomii, kształcenia; dostęp do globalnej kultury, zaawansowanych technologii)
- koszty (wykluczenie, marginalizacja, trauma społeczna)

Trzy rodzaje dyskursu wobec ZMIANY

- d. premodernistyczny: opieranie się zmianom, trwanie przy tradycji
- d. modernistyczny: podążanie za...
- d. postmodernistyczny: krytyczność, emacypacja

Uczenie się w szkole?

- Badania M. Tigha nad skojarzeniami związanymi z uczeniem się – tylko 1/3 badanych kojarzyła je ze szkołą (*Are we speaking the same language? Conceptualising learning in Research*, w: R. Preston (ed.) *The Theory and Practice of Lifelong Learning Research. Three Perspectives*, Warwick: 2000)

Zmiana statusu szkolnego uczenia się

- uczenie się w codzienności i z codzienności (reklama, TI, seriale, poradniki, ...)
- uczenie się w instytucjach pozaszkolnych
- organizacje uczące się
- wspólnoty uczące się
- uczenie się społeczeństw

O nową pedagogikę uczenia się w klasie

- określić miejsce szkoły w całościowym uczeniu się
- zredefiniować uczenie się
- wskazać podstawy (argumenty teoretyczne)
- określić obszary i charakter zmiany

Szkoła w całożyciowym uczeniu się. Fundament

- wiedza: interdyscyplinarna
- postawy: elastyczności, gotowości do uczenia się (samodzielnego i od innych), autokreacji
- zdolności: twórczego myślenia w grupie, samodzielnego rozumienia
- umiejętności: komunikowania się, interpersonalne, analityczne i konceptualne, pracy w zespole

Redefinicja uczenia się

- różnego rodzaju aktywności (myślenie i działanie) prowadzące do względnie trwałych zmian w wiedzy (nadawanie znaczeń, ich przeorganizowywanie, ...) i umiejętnościach (nie tyle przyrost co zmiana jakościowa)
- kluczowe pytanie: jak się odbywa uczenie?
- akcent na „się”
- biograficzny wymiar
- kontekstualność

Podstawy teoretyczne nowego podejścia

- postpoznawcze koncepcje rozwoju (Wygotski, Schaffer)
- psychologia kulturowa (Bruner)
- semiotyki (Bachtin, Whorf)
- socjolingwistyczna teoria programu Basila Bernsteina
- teorie aktywizacji (Engestrom, Bakhurst)

Obszary zmiany

■ styl

■ program

■ ocenianie

Zmiana statusu uczenia się w szkole.

Styl pedagogiczny

- porzucanie kierowniczej roli na rzecz bycia z innymi w świecie edukacji
- energetyzowanie, takt i mądra troskliwość
- tworzenie sposobności do przejawiania oryginalności, krytycznego myślenia, podejmowania ryzyka
- promocja dialogu
- Wspólne projekty
- .....

Zmiana statusu uczenia się w szkole.

Program

- od „kolekcji” do „integracji” treści
- od przekazu-przyswajania do (ko)konstruowania wiedzy
- obok wyjaśniania także rozumienie i interpretacja
- od efektów do procesu

Zmiana statusu uczenia się w szkole. Ocenianie wspierające uczenie się

- od pomiaru rezultatów do diagnozowania, stawiania w sytuacjach zadaniowych, monitorowania, przekazywania informacji zwrotnej

Zmiana statusu uczenia się w szkole.

Bariery i ograniczenia

- Tradycja edukacyjna (wiedza o behawiorystycznej i herbartowskiej proweniencji)
- „stary” język metodyki
- kultura organizacyjna
- powierzchowność aplikacyjna

- .....

Potencjalne wsparcie („Mocności”)

- „nowe” teorie i koncepcje (kapitał społeczny; dialogiczne koncepcje wiedzy; wspólnoty uczące się)
- przesunięcie metodologiczne: rozwój badań typu praxis (badania emacyacyjne, badania w działaniu, badania biograficzne)
- dostęp do światowego rynku idei, praktyk i ... środków